

Daniel Pirotte
Directeur B.O.A.R. Collectiviteiten en Ondernemingen

Beste verzekerde,

Een preventieadviseur zei me onlangs dat hij zich een prediker in de woestijn voelt: geprangd tussen het management en de werkvloer. De ene kant heeft enkel oor naar return on investment en high profit at low cost. Aan de andere zijde staan mensen die vooral ongestoord willen doorwerken, liefst op de manier waarop ze dat altijd al gedaan hebben, zonder gedoe of gezeur.

Nochtans is veiligheid niet het monopolie van preventieadviseurs of HSE-officers. Ethias wil dat iedereen – ongeacht zijn of haar functie – zich betrokken en verantwoordelijk voelt voor de eigen veiligheid én voor die van anderen. Of het nu in het bedrijfsleven is, bij overheidsinstellingen, of bij verenigingen: in alle domeinen en op alle niveaus waar mensen met elkaar samenwerken, moet veiligheid een bewuste keuze zijn die het handelen stuurt. In die zin is preventie de taak van elkeen!

Onze preventiedienst staat u bij in uw inspanningen om de jobs van u en uw collega's ongevallenvrij en met respect voor de rechtsregels te doen verlopen. Ik mag hopen dat deze InfoRisk daar ook toe bijdraagt. De verscheidenheid aan thema's die in deze editie aangesneden worden, toont eens te meer aan hoe breed de activiteitenwaai van onze verzekerde besturen en ondernemingen is.

En vraagt u zich soms wel eens af of uw inspanningen ook echt wat opleveren? Bedenk dan het volgende: elk vermeden ongeval is een ongezien geluk!

Veel plezier!

ARBEIDSVRAAGSTUK

Hoe omgaan met gedeeltelijke werkhervatting?

Tijdens de klantenbezoeken van onze preventiedienst worden er geregeld opmerkingen gemaakt over de duur van arbeidsongeschiktheid van werknemers. De werkgever kan een activeringsbeleid voeren. Maar het is de arbeidsgeneesheer die uiteindelijk beslist of een werknemer al dan niet in staat is om te werken. Het koninklijk besluit van 12 maart 2013 versoepelt alvast de procedure voor de gedeeltelijke werkhervatting.

Wanneer de werkgever een beleid voert met de bedoeling om werknemers zo snel mogelijk terug aan het werk te krijgen, zal de werknemer eerder gemotiveerd zijn om zelf om een gedeeltelijke werkhervatting te vragen. Dit kan een eerste belangrijke stap naar volledige reïntegratie betekenen, zeker bij een langdurige revalidatie na een ongeval.

Statistieken wijzen uit dat werknemers na drie maanden arbeidsongeschiktheid een risico van 50% lopen om nooit meer het werk te hervatten. Tussen 2010 en 2011 is het aantal gedeeltelijke werkhervattingen wel met 12% gestegen. Tijdens deze periode heeft de helft van de werknemers met een gedeeltelijke werkhervatting nadien het werk voor 100% hervat.

Hoe was dit vroeger?

Vele werkgevers waren van mening dat de eigen kost als gevolg van een ongeval (arbeidsongeval of wegwerkoncervale) beperkt was. De lasten werden immers gedragen door de arbeidsongevallenverzekeraar. Een werknemer hervatte maar na beslissing van de adviserend geneesheer omtrent volledig herstel of consolidatie.

Wanneer een werknemer de intentie had om het werk gedeeltelijk te hervatten, kon dit niet zomaar. Eerst moest de werkgever akkoord gaan. Vervolgens moest er passend werk mogelijk zijn, al dan niet in dezelfde functie. En bovendien moest de adviserend geneesheer instemmen met de gedeeltelijke werkhervatting vooraleer de betrokkene terug aan de slag kon. De adviserend geneesheer

werd gecontacteerd. Deze plande dan meestal een controle-onderzoek in en sprak zich pas na afloop uit. Daar gingen al gauw enkele dagen over.

Ten slotte moest ook de arbeidsongevallenverzekeraar zijn instemming geven.

En nu?

De werkgevers zijn steeds meer gaan inzien dat zowel werknemers als de werkgever er baat bij heeft om de afwezigheden te beheersen. In het veranderende arbeidsklimaat zijn werknemers sneller geneigd om zich terug beschikbaar te maken, zelfs al kunnen ze hun job van voor het ongeval nog niet volledig aan. Meer en meer werkgevers zijn gemotiveerd om hierop flexibel in te spelen. Zij zien de meerwaarde van gemotiveerde werknemers en willen dit dan ook optimaal benutten. Ze overleggen samen welke taken de werknemer kan opnemen en welke (nog) niet.

Vele werkgevers informeren bovendien de adviserend geneesheer over de functies binnen hun organisatie die de mogelijkheid geven tot gedeeltelijke werkhervatting. Ook al zijn dat dan alternatieve functies die nog niet onmiddellijk overeenstemmen met de job die hun getroffen werknemer uitvoerde voor zijn/haar ongeval. Men wil gemotiveerde werknemers te allen tijde kunnen inschakelen. Financieel, economisch en psychologisch heeft dit zijn meerwaarde.

Wat zijn de veranderingen vanaf april 2013?

Het KB van 12 maart 2013 (verschenen in het Belgisch Staatsblad op 2 april 2013) wijzigt de procedure die omschreven is in artikel 230 van het KB van 3 juli 1996 met betrekking tot de verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen. De belangrijkste nieuwheid is dat voortaan **geen voorafgaande toestemming** van de adviserend geneesheer meer nodig is voor de uitoefening van een beroepsactiviteit tijdens de periode van arbeidsongeschiktheid.

De werknemer moet de adviserend geneesheer van zijn verzekeringsinstelling en de verzekeringsinstelling zelf uiterlijk op de laatste werkdag voor de dag van werkhervatting verwittigen (art. 3, 3°). Wie dit laattijdig doet, verliest een deel van de uitkering.

Er is nog altijd een definitieve toestemming van de adviserend geneesheer nodig. De adviserend geneesheer zal binnen de 30 werkdagen na de gedeeltelijke werkhervatting zijn beslissing meedelen. Deze beslissing vermeldt dat tijdens de periode van arbeidsongeschiktheid de werknemer een beroepsactiviteit mag uitoefenen voor zover dit geen probleem vormt voor de aandoening. Ook wordt hierin de

aard, het volume en de voorwaarden voor het uitoefenen van de activiteit vermeld.

De formulieren “Erkenning van arbeidsongeschiktheid” en “Weigering van arbeidsongeschiktheid” zijn hiervoor bijgevoegd. De adviserend geneesheer stuurt het formulier per post op binnen de 7 dagen na de beslissing. De geneesheer mag het ook meteen overhandigen aan de werknemer ter gelegenheid van de medische controle. De eventuele beslissing tot weigering van gedeeltelijke werkhervatting betekent concreet dat de betrokkene zijn aangevatte gedeeltelijke beroepsactiviteit op medische grond moet staken.

De adviserend geneesheer kan vanzelfsprekend de erkenning van arbeidsongeschiktheid beëindigen indien uit het medische onderzoek blijkt dat de werknemer niet langer minstens 50% ongeschikt is (“Einde van arbeidsongeschiktheid” en “Bewijs van arbeidshervatting of van werkloosheid”).

Tijdens de periode van gedeeltelijke arbeid ontvangt de werknemer een uitkering berekend op het verschil tussen de daguitkering voorzien bij volledige arbeidsongeschiktheid en het in werkdagen gewaardeerd beroepsinkomen.

Een belangrijke kanttekening!

De nieuwe inzichten en gewijzigde reglementering laten een snellere en vlottere integratie toe waar elke partij beter van kan worden.

Houd wel rekening met de individuele verscheidenheid van werknemers. Het is zeer belangrijk dat de betrokken werknemer zelf gemotiveerd is om deeltijds te werken tijdens zijn periode van arbeidsongeschiktheid. Wanneer die wil er niet is, wordt het zeer moeilijk. Een werknemer met arbeidsongeschiktheid heeft immers diverse mogelijkheden om af te zien van de gedeeltelijke werkhervatting, tot zelfs voor de correctionele rechtbank.

Wanneer men in een patstelling komt, is de duur van de diverse procedures van dien aard dat het een onmogelijke opgave wordt een werknemer vroegtijdig het werk te laten hervatten. Veelal bereikt men de volledige werkhervatting nog voor het definitieve vonnis is uitgesproken. Een procedureslag levert geen winnaars, alleen verliezers op.

De werkgever heeft er dus alle belang bij om in zijn beleid van activering en tegen absenteïsme de gedeeltelijke werkhervatting zo aantrekkelijk en motiverend mogelijk te maken.

De risico's bij het aanbrengen en verwijderen van kerstverlichting

De eindejaarsfeesten zijn in aantocht. Binnenkort baden de straten weer in het licht van de kerstversiering. Bij het naderen van de eindejaarsperiode bereiden de medewerkers van de gemeentelijke technische diensten zich voor op een van hun jaarlijks geplande taken: het aanbrengen en verwijderen van de tijdelijke verlichting in de straten van onze steden en gemeenten. Heel wat onderhoudsdiensten in een onderneming doen binnen hun technische en commerciële ruimten net hetzelfde.

Achter de coulissen zijn de arbeiders druk in de weer met het vervaardigen van de versiering. Ze bereiden zich voor op de dag dat die in de straten wordt opgehangen en er de zo typische gezellige sfeer van de feestdagen weer zal oproepen. Maar dit is een vaak moeilijke taak, waarbij de personeelsleden van de gemeenten en de werknemers in dikwijls benarde omstandigheden en niet zonder risico moeten werken. Denk maar aan de vele gevaarlijke situaties die zich kunnen voordoen.

Om dat alles probleemloos te laten verlopen, moet zo omzichtig mogelijk worden gewerkt.

Wat zijn de risico's en hoe werken in alle veiligheid?

Deze activiteit omvat verschillende risico's, waaronder:

- het risico om van een hoogte te vallen wanneer er op ladders of op een hoogtewerker wordt gewerkt;
- risico's verbonden met de elektrische installatie;
- risico's die ontstaan door het hanteren van de zware en omvangrijke grote kaders met slingers;
- het risico om door de toestand van de weg op de begane grond te vallen en uit te glijden;
- het risico op neervallend materiaal (gereedschap of slecht bevestigde verlichting).

Die risico's kunnen aanzienlijk toenemen doordat de werkzaamheden op de openbare weg worden uitgevoerd in een periode van het jaar dat de weersomstandigheden niet altijd gunstig zijn (wind, regen, ...).

Tot slot mag niet uit het oog worden verloren dat er onder slechte zichtbaarheid (bij het vallen van de avond of bij dageraad) wordt gewerkt en dat er externen aanwezig kunnen zijn die de interventie kunnen hinderen.

Een nauwgezette voorbereiding van het werk voorkomt heel wat valkuilen bij het installeren van de verlichting.

Daarom dient een inplantingsplan te worden opgesteld met aanduiding van:

- merktekens voor bestaande elementen (bomen, woningen, verlichtingspalen, ...) die de arbeiders bij het installeren of weghalen van de verlichting kunnen hinderen;
- de bevestigingspunten en het vereiste materieel;
- de nabijheid van de elektriciteitstoevoer;
- de verdeling van de lichtkaders.

Op het plan kunnen de respectieve versiering en de juiste plaats waar ze moet komen, worden aangeduid.

Risico's om te vallen van hoogte

Een van de voornaamste risico's bij het aanbrengen van de kerstversiering is uiteraard dat het werk op verschillende meters boven de grond moet worden uitgevoerd. Alle voorzieningen die tegen vallen van hoogte moeten beschermen, moeten worden aangebracht. Des te meer omdat de operators tegelijkertijd de op te hangen kaders moeten manipuleren.

Als gevolg daarvan en om de risico's van werken op hoogte te beperken, komen ladders en mobiele stellingen voor deze opgave niet in aanmerking. Daarom moet de voorkeur worden gegeven aan hoogtewerkers. We wijzen er meteen op dat de hoogtewerker enkel mag worden gebruikt door een opgeleid persoon die bovendien regelmatig medisch wordt gekeurd. Bij het gebruik van een hoogtewerker is het dragen van een harnas ten stelligste aangeraden.

Maakt de plaats waar de werkzaamheden worden verricht het gebruik van een hoogtewerker onmogelijk, en moet er dus een ladder worden gebruikt, ga dan steeds zo omzichtig mogelijk tewerk. De werknemer moet onder meer de algemene goede toestand van de ladder controleren en erop toezien dat die tijdens het gebruik goed staat opgesteld. Tot slot moet hij bij het op- en afklimmen van de ladder altijd voor 3 contactpunten zorgen (twee handen en een voet of twee voeten en een hand). Het is dus ondenkbaar, en vooral onvoorzichtig, om de ladder op te klimmen met de lichtversiering in de hand.

Wat met het elektrische risico?

Negeer nooit het risico van werken in de buurt van een elektrische installatie die onder spanning staat. U doet er dus goed aan om vooraf in de werkplaats na te gaan of de verlichting goed werkt. Dat gebeurt bij voorkeur op

een elektrische installatie voorzien van een differentieel-schakelaar van 30 mA. Door dat onderhoud kunt u ook meteen de staat van de draagkaders van de versiering en van de ophangconstructie nagaan. Dat beperkt de onderhoudsingrepen en reparaties op hoogte na installatie. Om het risico op elektrocutie te beperken, moet de verlichting worden gedoofd als ze op het openbaar elektriciteitsnet wordt aangesloten en moeten de werknemers erover waken dat de elektriciteitstoevoer niet tijdens hun ingrepen kan worden hersteld. De werknemer dient de gepaste instructies te krijgen om de werkzaamheden in alle veiligheid op een elektrische installatie uit te voeren.

Op de openbare weg: zichtbaarheid vóór alles

Het risico veroorzaakt door het verkeer hangt uiteraard af van de intensiteit van het verkeer en van de toestand ter plaatse. Voordat de werkzaamheden worden aangevat, dient er bijzondere aandacht te worden besteed aan de zichtbaarheid van de werknemers en aan de opstelling van tijdelijke signalisatie. Bij het uitvoeren van deze activiteiten op de openbare weg is er immers steeds het risico dat een werknemer door een voertuig wordt gegrepen of aangereden. Dat gevaar is aanwezig bij het aanbrengen van elk nieuw decoratiestuk, bij het opstellen van de hoogtewerker op de meest geschikte plaats en het aanvoeren van de versiering naar de hoogtewerker. Om het verkeersrisico te beperken, kan het verkeer tijdelijk van de plaats worden weggehouden. Daarvoor zal een omleiding moeten worden voorzien, wat dan weer vraagt om een vlekkeloze samenwerking met de bevoegde overheid (politie en gewest) en desgevallend met de openbare vervoersmaatschappijen. Vergeet evenmin de signalisatie van de voertuigen die bij het installeren of verwijderen van de verlichting zijn betrokken en die het verkeer eventueel kunnen hinderen (MB 7/05/1999). De correcte werking van de seinlichten van deze voertuigen en de aanwezigheid van reflecterende rode en witte strepen, verhogen de zichtbaarheid.

De weersomstandigheden en de zichtbaarheid zijn tijdens de eindejaarsperiode niet altijd optimaal. Net als in andere perioden van het jaar moeten de werknemers bijgevolg hoge zichtbaarheidskleding (norm EN 471) dragen van categorie 2 overdag en van categorie 3 bij matige zichtbaarheid ('s nachts, mist, sneeuw, ...). Bij ongunstige weersomstandigheden (regen, sneeuw, vorst, ...) moet die kleding bovendien ondoordringbaar en/of thermisch isolerend zijn.

En verder?

Afgezien daarvan houdt deze specifieke taak nog andere risico's in. De medewerkers moeten vaak lasten dragen die niet alleen zwaar maar ook omvangrijk of lastig zijn, en dat op hoogte. Het is dan ook goed om de regels inzake het hanteren van lasten en de juiste werkhouding op te frissen. Dit om het gevaar voor rugletsels te beperken. Ook voor de medewerkers die op de begane grond blijven of voor voorbijgangers, kan materiaal dat tijdens het aanbrengen of verwijderen neervalt een risico vormen. Vermijd dus dat er zich personen onder de werkplek bevinden; plaats daartoe de nodige waarschuwende bebakening voor voetgangers en verplicht de werknemers die op de begane grond staan om een veiligheidshelm te dragen.

Struikel- en valpartijen zijn vaak voorkomende ongevallen. De verlichting wordt doorgaans tijdens de herfst geplaatst en in de wintermaanden weer verwijderd. Vallende bladeren en neerslag tijdens de herfstmaanden, en gladde wegen of sneeuw tijdens de winter, verhogen alleen maar het risico. Dat moet de werknemers bij hun verplaatsingen tot voorzichtigheid aanzetten.

En de tussentijdse opslag?

Het inventariseren van het materiaal is immens belangrijk. Hierdoor vermijdt u dat u defect materiaal opnieuw gaat installeren en krijgt u een overzicht van wat er precies moet worden vernieuwd. Een correcte opslag beperkt bovendien eventuele schade aan de lampjes of beschadiging door corrosie. We raden dan ook aan om de versiering op een muursteun en beschermd tegen vocht te bewaren.

Met het aanbrengen en verwijderen van decoratieve verlichting zijn dus heel wat risico's verbonden. Dat vergt een doorgedreven organisatie. Hiervoor moet in ieder geval een instructiefiche worden opgesteld die de uitvoeringsvoorwaarden van de taak bepaalt. Om die richtlijnen mee te delen vóór aanvang van de werken, doet u er goed aan om een toolbox meeting rond al die risico's te beleggen. Die bewustwording garandeert een optimale uitvoering van de werkzaamheden in alle veiligheid.

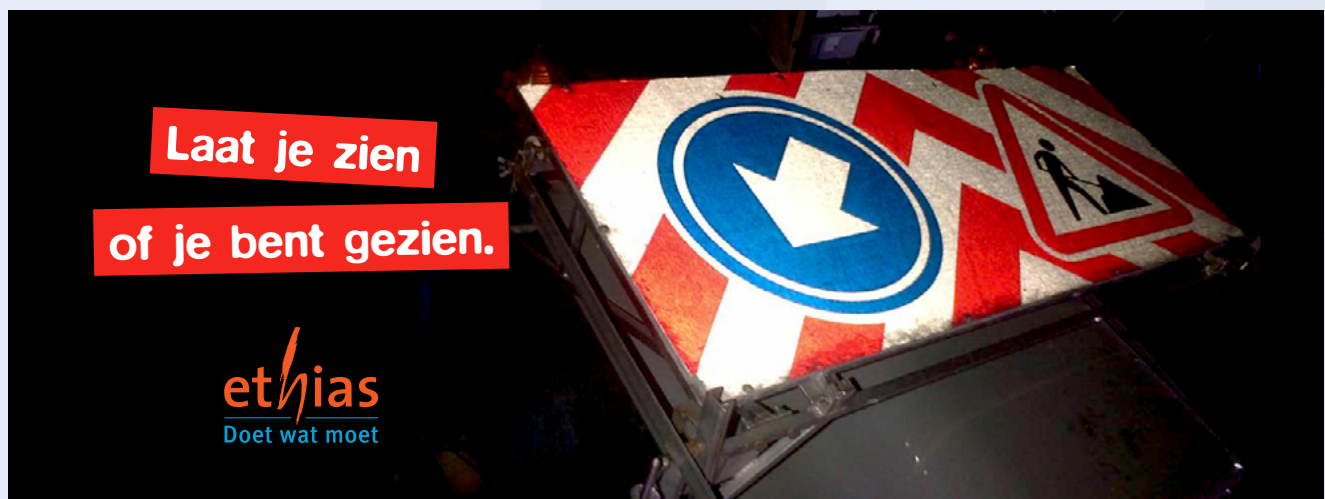
Eenieders veiligheid!

Update wetgeving

In deze rubriek krijgt u een overzicht van de belangrijkste nieuwe en veranderde wetgeving over welzijn op het werk zoals die verscheen in het Belgisch Staatsblad. In deze editie komt de periode tussen midden april 2013 en midden augustus 2013 aan bod.

- 1) Koninklijk besluit van 3 april 2013 tot vaststelling van de voorwaarden voor een pilootproject inzake ergonomische interventie, teneinde verergering van rugziekten te voorkomen, *B.S.*, 2 mei 2013,
- 2) Koninklijk besluit van 17 april 2013 tot wijziging van het koninklijk besluit van 4 augustus 1996 betreffende de bescherming van de werknemers tegen de risico's bij blootstelling aan biologische agentia op het werk, met het oog op de preventie van scherpe letsels in de ziekenhuis- en gezondheidszorgsector, *B.S.*, 3 mei 2013,
- 3) Koninklijk besluit van 7 mei 2013 houdende uitvoering van artikel 20sexies van de wet van 3 juli 1967 betreffende de preventie van of de schadevergoeding voor arbeidsongevallen, voor ongevallen op de weg naar en van het werk en voor beroepsziekten in de overheidssector, *B.S.*, 17 mei 2013,
- 4) Koninklijk besluit van 25 april 2013 tot wijziging van de artikelen 1, 3, 28, 100, 104, 151, 200 en 207 van het Algemeen Reglement op de Elektrische Installaties, *B.S.*, 4 juni 2013,
- 5) Ministerieel besluit van 17 mei 2013 betreffende het gebruik van de Eurocodes als berekeningsmethode voor de brandweerstand van bouwelementen, *B.S.*, 11 juni 2013,
- 6) Wet van 26 juni 2013 tot wijziging van de wet van 24 juli 1987 betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van werknemers ten behoeve van gebruikers, wat de arbeidsovereenkomst voor uitzendarbeid betreft, *B.S.*, 16 juli 2013,
- 7) Koninklijk besluit van 17 juli 2013 tot vaststelling van de procedure volgens dewelke de informatieverplichtingen, bedoeld in artikel 31, § 1, vijfde lid, van de wet van 24 juli 1987 betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van werknemers ten behoeve van gebruikers, moeten worden nageleefd, wanneer tussen een derde en een werkgever een overeenkomst wordt afgesloten waarin wordt bepaald welke instructies in uitvoering van die overeenkomst door de derde kunnen worden gegeven aan de werknemers van de werkgever, *B.S.*, 29 juli 2013,

ARBEIDSMIDDELEN

Welk rijbewijs voor welk mobiel arbeidsmiddel?

Welk rijbewijs is ook al weer nodig om met de tractor van de technische dienst te mogen rijden? Kan iedereen de straat op met een straatveger of kolkenzuiger? En wat met een heftruck?

Daarover bestaan nogal wat misverstanden. Daarom zetten we de zaken nog even op een rijtje. Deze Infofiche geeft u aanvullend nog een handige overzichtstabel. De reglementering ter zake is te vinden in het koninklijk besluit van 23 maart 1998 betreffende het rijbewijs.

Landbouwvoertuigen

De motorrijtuigen van categorie G zijn de voertuigen die ingeschreven zijn als landbouw- of bosbouwvoertuig. Ze moeten effectief voor gebruik in de landbouw- of bosbouw bestemd zijn en worden maar bijkomstig voor personen- of goederenvervoer over de weg gebruikt.

Het KB rijbewijs zegt dat iedere persoon die met een voertuig van categorie G op de openbare weg rijdt, een rijbewijs gevalideerd voor de categorie G moet hebben. Dat geldt voor alle trajecten, dus ook om alleen maar de verplaatsing van boerderij naar akker en terug.

Om het rijbewijs G te behalen, moet de kandidaat minstens 16 jaar oud zijn. Er is een theoretische proef en een praktisch examen. Zolang de bestuurder geen 18 is, mag de maximaal toegelaten massa (MTM) niet hoger zijn dan 20.000 kg.

Wie **geboren is voor 1 oktober 1982** is vrijgesteld en moet **geen enkel rijbewijs** kunnen voorleggen. Vrijstelling is er ook voor niet-ingezetenen. Dat zijn personen die niet ingeschreven zijn het bevolkingsregister, in het vreemdelingenregister of het wachtregister van een Belgische gemeente.

Wie al een rijgetuigsschrift voor landbouwtractor of een **rijbewijs B** had **vóór 15 september 2006**, is vrijgesteld van de scholing en van de proeven. Deze personen moeten wel een aanvraag indienen bij het gemeentebestuur om hun bestaande rijbewijs te laten valideren voor de categorie G.

Wie geen rijbewijs G heeft, mag toch rijden met een landbouwvoertuig (al dan niet met een aanhangwagen gekoppeld) als hij tenminste de MTM van de rijbewijscategorie respecteert. Dit geldt meer bepaald voor de rijbewijzen B, B+E, C1, C1+E, C of C+E.

Gebruik van landbouwtractor voor ander vervoer

Wanneer een openbaar bestuur of een onderneming een tractor in gebruik heeft in zijn technische dienst, bijvoorbeeld om materieel te vervoeren, dan wordt dat rijtuig niet als landbouwvoertuig categorie G ingeschreven. De bestuurders van het voertuig moeten geen rijbewijs gevalideerd voor de categorie G hebben om het te mogen gebruiken.

De bestuurder moet niettemin houder zijn van een rijbewijs B, B+E, C1, C1+E, C of C+E, naargelang de MTM van het voertuig of van het samenstel van trekker en aanhangwagen.

Hierop kan dan weer een uitzondering bestaan, namelijk wanneer de tractor is ingeschreven als voertuig voor traag vervoer.

Voertuigen voor traag vervoer

De bestuurder van een voertuig voor traag vervoer die **geboren is vanaf 1 oktober 1982** moet een rijbewijs B, B+E, C1, C1+E, C of C+E hebben naargelang de MTM van het voertuig of van het samenstel.

Wie **geboren is voor 1 oktober 1982** moet hiervoor **helemaal geen** rijbewijs hebben.

Voor de toepassing van de rijbewijsreglementering wordt onder “voertuig voor traag vervoer” verstaan:

1. elk **motorvoertuig** dat, wegens zijn constructie en oorsprong, een nominale **maximumsnelheid** van ten hoogste **40 km/u** kan bereiken. Elke verbouwing die tot gevolg heeft dat deze maximumsnelheid kan worden overschreden, ontnemt aan dergelijk voertuig zijn hoedanigheid van voertuig voor traag vervoer;

2. elke **aanhangwagen** die uitsluitend door de in punt 1 bedoelde voertuigen wordt getrokken.

Bij motorvoertuig is gepreciseerd dat het gaat om een voertuig met minstens 4 wielen en waarvan de maximumsnelheid zoals bepaald door de constructie hoger is dan 25 km/u.

Een voertuig zal enkel als voertuig voor traag vervoer ingeschreven worden indien zijn gelijkvormigheidsattest de beperkte maximale snelheid aantoont (art. 4, 12° van het KB rijbewijs).

Voertuig van speciale constructie of vrijrijbaar bedrijfsmaterieel

Wat dan met heftrucks, kranen, straatvegers en andere? Het KB algemeen reglement technische eisen brengt deze samen onder de noemer **“voertuig van speciale constructie”**. Artikel 1, §2, 76 van dit KB stelt expliciet dat het begrip “voertuig van speciale constructie” het zelfrijdend bedrijfsmaterieel, het zelfrijdend landbouwmaterieel, de maaimachines en de werktuigaanhangwagens dekt voor wat de inschrijving ervan betreft.

Zoals geldt voor alle voertuigen, mag dit materieel maar in het verkeer gebracht worden als het ingeschreven is en nummerplaten draagt. Er moet een verzekering “B.A. motorrijtuigen” onderschreven zijn.

Het KB rijbewijs voorziet **geen specifieke bepalingen**. Dat betekent dat de regels zoals hiervoor uitgelegd zijn, ook van toepassing zijn voor de bestuurders van dit materieel. De bestuurder van een voertuig van speciale constructie moet een rijbewijs B, B+E, C1, C1+E, C of C+E hebben naar gelang de MTM van het voertuig of van het samenstel.

Indien het om traag rijdend materieel gaat dat bovendien is ingeschreven als voertuig voor traag vervoer, dan geldt de vrijstelling van rijbewijs voor wie geboren is voor 1 oktober 1982.

Een bijzonder geval zijn de zelfrijdende **praalwagens en/of praalaanhangwagens** die enkel bij een folkloristische manifestatie op de openbare weg komen. Daarvoor volstaat het rijbewijs B of G, en dit ongeacht de massa van het voertuig of het aantal zitplaatsen. Het gevaarte mag niet sneller dan 25 km/u rijden (art. 20, §4 van het KB rijbewijs).

En de passagiers?

Alle rijbewijzen die hier vermeld zijn, laten toe om maximaal 8 passagiers te vervoeren, de bestuurder niet inbegrepen. Uiteraard mogen er maar zoveel inzittenden zijn als er zitplaatsen voorzien zijn in de constructie.

Om meer dan 8 passagiers te mogen vervoeren, is een rijbewijs uit de categorie D nodig (D, D+E, D1, D1+E). Dat geldt voor autobussen en autocars, maar ook bijvoorbeeld voor toeristische treintjes die door de centrumstraten van de stad rijden.

Tot slot

Werknemers ervaren de scholing en proeven voor het behalen van een aanvullend rijbewijs vaak als een noodzakelijk kwaad, een verplichting waar ze liever aan ontsnappen. De wat ouderen zijn dan weer gelukkig met de vrijstelling die ze bij wet verkregen op grond van een vermoeden van rijervaring.

We benadrukken dat veilig verkeer de hoofddoelstelling is: een behouden aankomst op bestemming voor alle weggebruikers. Voorzie daarom in voldoende scholing en in het permanente sensibiliseren van alle gebruikers van uw bedrijfsvoertuigen. Want niemand is vrijgesteld van veilig verkeersgedrag!

Overzichtstabel: Welk rijbewijs voor welk mobiel arbeidsmiddel?

Rijbewijs	Machtiging	Minimumleeftijd
Bestuurder geboren voor 1 oktober 1982	- Normale rijbewijsplicht in functie van de MTM Let op! GEEN rijbewijs nodig voor het besturen van een landbouwvoertuig of van een voertuig voor traag vervoer	
Rijbewijs B	- Motorrijtuigen inclusief tractors of voertuigen van speciale constructie met een MTM van 3,5 T - MTM van de gekoppelde aanhangwagen is hoogstens 750 kg - Indien de MTM van de gekoppelde aanhangwagen toch meer dan 750 kg is, mag de MTM van het samenstel niet hoger dan 3,5 T zijn - Vierwieler met zware motor - Indien bekomen voor 15 september 2006 is het rijbewijs B valideerbaar voor landbouwvoertuigen categorie G, met vrijstelling van proeven	18 jaar
Rijbewijs B+E	- Motorrijtuigen inclusief tractors of voertuigen van speciale constructie met een MTM van 3,5 T - MTM van de gekoppelde aanhangwagen is hoogstens 3,5 T - MTM van het samenstel is hoogstens 7 T - Vierwieler met zware motor - Indien bekomen voor 15 september 2006 is het rijbewijs B+E valideerbaar voor landbouwvoertuigen categorie G, met vrijstelling van proeven	18 jaar
Rijbewijs C1	- Motorrijtuigen inclusief tractors of voertuigen van speciale constructie met een MTM van hoogstens 7,5 T - MTM van de gekoppelde aanhangwagen is hoogstens 750 kg	18 jaar
Rijbewijs C1+E	- Motorrijtuigen inclusief tractors of voertuigen van speciale constructie met een MTM van hoogstens 7,5 T - MTM van de gekoppelde aanhangwagen kan meer zijn dan 750 kg maar mag niet hoger zijn dan de lege massa van het trekkende voertuig - MTM van het samenstel is hoogstens 12 T	18 jaar
Rijbewijs C	- Motorrijtuigen inclusief tractors of voertuigen van speciale constructie met een MTM hoger dan 7,5 T - MTM van de gekoppelde aanhangwagen is hoogstens 750 kg	21 jaar (18 indien vakbekwaamheid)
Rijbewijs C+E	- Motorrijtuigen inclusief tractors of voertuigen van speciale constructie met een MTM hoger dan 7,5 T - MTM van de gekoppelde aanhangwagen hoger dan 750 kg	21 jaar (18 indien vakbekwaamheid)
Rijbewijs D1	- Bussen tot maximaal 16 zitplaatsen + bestuurder - MTM van de gekoppelde aanhangwagen is hoogstens 750 kg	21 jaar (18 indien vakbekwaamheid)
Rijbewijs D1+E	- Bussen tot maximaal 16 zitplaatsen + bestuurder - MTM van de gekoppelde aanhangwagen kan meer zijn dan 750 kg	21 jaar (18 indien vakbekwaamheid)
Rijbewijs D	- Bussen met meer dan 16 zitplaatsen + bestuurder - Gelede bussen - Toeristische treintjes (slepen gebruikt als attractie, max. 25 km/u) - MTM van de gekoppelde aanhangwagen is hoogstens 750 kg	24 jaar (18 indien vakbekwaamheid)
Rijbewijs D+E	- Bussen met meer dan 16 zitplaatsen + bestuurder - Gelede bussen - MTM van de gekoppelde aanhangwagen kan meer zijn dan 750 kg	24 jaar (18 indien vakbekwaamheid)
Rijbewijs G	- Landbouw- of bosbouwtrekkers en aanhangwagens gebruikt in het kader van land- of bosbouwexploitatie - Zelfrijdende landbouw- of bosbouwmachines	16 jaar MTM ≤ 20 T 18 jaar MTM > 20 T